

Bài 15

ĐIỀU KIỆN PHÁT SINH, PHÁT TRIỂN CỦA SÂU, BỆNH HẠI CÂY TRỒNG (1 tiết)

I – MỤC TIÊU BÀI HỌC

Sau bài này, GV cần phải làm cho HS :

- Hiểu được điều kiện phát sinh, phát triển của sâu, bệnh hại cây trồng.
- Rèn luyện kỹ năng phân tích, quan sát, so sánh.

II – CHUẨN BỊ BÀI GIẢNG

1. Chuẩn bị nội dung

Nghiên cứu SGK và phần "Thông tin bổ sung" (SGV).

2. Đồ dùng dạy học

Tranh, ảnh, băng hình liên quan đến nội dung bài học.

3. Tham khảo các tài liệu có liên quan đến bài học.

III – GỢI Ý TIẾN TRÌNH TỔ CHỨC DẠY HỌC

1. Phân bố bài giảng

Bài gồm 4 phần :

I. Nguồn sâu, bệnh hại.

II. Điều kiện khí hậu, đất đai.

III. Điều kiện về giống cây trồng và chế độ chăm sóc.

IV. Điều kiện để sâu, bệnh phát triển thành dịch.

Trọng tâm của bài dàn đều trong cả 4 phần.

2. Các hoạt động dạy học

2.1. Hoạt động 1 : Tìm hiểu ảnh hưởng của nguồn sâu, bệnh hại đến sự phát sinh, phát triển của sâu, bệnh hại cây trồng

– GV có thể sử dụng phối hợp các phương pháp giảng giải và đàm thoại giải quyết vấn đề để dạy phần này.

– Để trả lời câu hỏi : Tác dụng của các biện pháp cày, bừa, ngâm đất, phơi đất..., GV có thể cho HS điền vào phiếu học tập theo mẫu sau :

Biện pháp kĩ thuật	Tác dụng

2.2. Hoạt động 2 : Tìm hiểu ảnh hưởng của điều kiện khí hậu, đất đai đến sự phát sinh, phát triển của sâu, bệnh hại cây trồng

Nội dung phần này là những kiến thức đơn giản, dễ hiểu.

Để dạy phần này GV có thể sử dụng phương pháp vấn đáp tìm tòi phát hiện vấn đề. GV có thể tham khảo các câu hỏi sau : Nhiệt độ, độ ẩm không khí có ảnh hưởng như thế nào đến phát sinh, phát triển của sâu, bệnh hại cây trồng ? Cho ví dụ minh họa. Điều kiện đất đai có ảnh hưởng như thế nào đến sự phát sinh, phát triển của sâu, bệnh hại cây trồng ? Cho ví dụ minh họa.

2.3. Hoạt động 3 : Tìm hiểu ảnh hưởng của giống cây trồng và chế độ chăm sóc đến sự phát sinh, phát triển của sâu, bệnh hại cây trồng

GV có thể sử dụng phương pháp thuyết trình, diễn giảng để giúp HS hiểu được nội dung của phần.

Để làm rõ ảnh hưởng của nguồn thức ăn đến sự phát triển của sâu, bệnh, GV có thể nêu câu hỏi : Có nguồn sâu, bệnh, có điều kiện thời tiết thuận lợi nhưng không có nguồn thức ăn, sâu, bệnh có phát triển không ? Giống cây trồng, chế độ chăm sóc có ảnh hưởng như thế nào đến sự phát triển của sâu, bệnh hại cây trồng ?

2.4. Hoạt động 4 : Tìm hiểu điều kiện để sâu, bệnh phát triển thành dịch

GV yêu cầu HS đọc SGK và trả lời câu hỏi : Ở điều kiện nào thì sâu bệnh phát triển thành dịch ? Để ngăn ngừa không cho sâu, bệnh phát triển thành dịch cần phải làm gì ?

2.5. Hoạt động 5 : Tổng kết, đánh giá bài học

- GV nêu câu hỏi củng cố bài và yêu cầu HS trả lời.
- Căn cứ vào kết quả trả lời câu hỏi của HS, GV đánh giá giờ học.

IV – THÔNG TIN BỔ SUNG

Theo thống kê của Tổ chức Nông Lương – Liên hiệp quốc (FAO) (1981), tổn thất do sâu, bệnh và cỏ dại gây ra lên tới (20–25)%, có khi tới 30% tổng sản lượng cây trồng nông nghiệp.

Theo tính toán của H. H. Cramer, tổn thất do sâu gây ra hàng năm khoảng 29,7 tỉ USD, do bệnh gây ra là 24,8 tỉ USD và cỏ dại là 20,4 tỉ USD.

Sinh vật gây hại tiết ra các chất làm rối loạn hoạt động sống của tế bào, làm ảnh hưởng đến chất lượng của nông sản (giảm hàm lượng protein, axit amin, giảm tỉ lệ đường...).